

Ferdinand Ossendowski: Življenje in prigode male opice. (Dnevnik šimpanzke „Kaške“)

Ori-Ori se je nezaslišano najedel. Še celo žvižgati ni mogel. Le godel je s slabim glasom. Vsak hip je zaspal. Drugi so tudi uživali. Dalje smo naleteli na kokosove palme...

Vrnili smo se v naselbino utrujeni.

Dan priprav.

Danes smo ves dan težko delali. Zapuščamo naše mirne kočice.

Vprašala sem, čemu delamo to.

Atek je povedal, da se bliža zima.

Mamica je pokazala s prstom na nebo.

Tam se je počasi pomikal temen oblak. Pred njim je hitel piš vetra. Bil je toplel in vlažen. O tem sklepam iz tega, ker se nam lasje na glavi sami dvigajo. Izginjajo lepe preče, ki se z njimi ponašamo pred drugimi opicami.

Daleč je nekaj zabučalo... Atek je povedal, da se bliža nevihta.

Ponoči se je bliskalo. Včasih je nastopal dan. To je trajalo le kratek hip. Nato pa je namah nastajala črna tema, še bolj črna nego prej.

Malo sem se bala. Stisnila sem glavo mamici pod pasho...

Težak je bil dan! Iz skrivališč smo znašali koreninice, banane, orehe.

Vse smo vezali s suhimi travicami ali z upognjenimi šibami... Jutri — v svet!

Dan pohoda.

Dvignili smo se pred svitom...

Starejši nosijo zavoje z živežem. Mlajši jim slede.

Vodita nas Kir in atek.

Vodnik mora biti vedno na čelu.

Za njima je šel »striček«. Bil je popolnoma oblečen. Rumeno-rdeče-modri Ori-Ori je migal sredi zelenega.

Črne opice in nekoliko »Dolghih Gobcev«, ki smo jih srečali na poti, so vreščaje izginjali pred njim.

»Vujek« je hodil naglo in je grozno tolkel s palico.

Do male reke, kjer je poginil Aka, smo šli dolgo.

Pohod so ovirali drobni otroci. Viseli so stisnjeni k materam in venomer jokali.

Starci tudi niso mogli iti naglo.

Vsa naša četica se je pomikala počasi.

Šele pred solnčnim zahodom smo dospeli do reke.

»Še danes moramo priti na onile breg. Prenočevali bomo na nasprotni strani,« je ukazal atek.

Začel se je težki prehod.

Danes se je upehal ubogi, mili Ori=Ori! Žal mi ga je bilo.

Jemal je matere z otroci in jih prenašal.

Drugi brambovci so mu pomagali. Mnogo truda so imeli s prenašanjem starih, težkih Bo=Bo-ja in Ngu=Ngu-ja.

Starko I=So je prenesel na ramah Kir.

Babica je kričala od strahu in se jokala.

Naposled je bil prehod pri kraju. Atek je izbral mesto za prenočišče.

Začeli smo se krepčati.

Namah je babica tiho zastokala.

»Kaj ti je zvesta, dobra I=So?« je vprašal skrbno Bo=Bo.

»Pojdem od vas za vedno...« je zašepetala. »Za vedno... Živite v slogi... Ne delajte krivice nikomur... Ne napadajte nikogar... Branite se hrabro... Tujega ne želite...«

Vsi so molče in vznemirjeno poslušali starkin šepet.

Težko je dihala. Grabila se je za prsi...

Sedaj sem opazila, da je bila zelo stara... Sključila se je vsa, upognila.

Zmanjšala se je in strašno posušila. Ustnice so ji osinele. Oči ugasle.

Tresla se je po vsem telesu.

»Dobra, dobra I-So!« je govoril Bo-Bo, jedva zadržujoč jok.

Starka se je s silo dvignila. S pojemajočimi rokami se je začela spenjati na višje veje.

Mamica je hotela iti za njo.

Oče jo je zadržal in rekel tiho:

»Ostani Lo-Lo, mati odhaja od nas...«

Babica je medtem že izginila v gostem listju.

Neopazeno sem se izmaknila in sem jo kmalu dohitela.

Ustavila se je na samem vrhu. Tam, kjer dvigajo zadnje veje črna ramena k nebu.

Sedla je na vejo in oprla glavo ob deblo drevesa.

Dvignila je obraz kvišku. Zahajajoče solnce je oblilo starko z rožnatimi bleski. Zamaknjena je dvignila k njemu roko stara I-So.

Izvil se ji je dolg, prenikljiv krik. Ali se je poslavljala od solnca?...

Roka je naglo omahnila in telo stare babice je otrpnilo, tiho se je...

V tem hipu je črna senca preletela nad drevesom. Enkrat in še enkrat...

Velik črn ptič se je spustil na vejo. Pogledal je I-So v oči.

Klopotal je ječe, kot bi jokal.

Sedela sem, čakala in se nisem mogla premakniti.

Naposled je črni ptič zgrabil telo babice s kremplji in se ves raztegnil.

Dvignil je široka krila, da bi zletel. Odtrgal se je od veje in odnesel I-So.

Počasi je letel, se manjšal v daljavi.

Spremenil se je v malo črno piko. Še hip — in raztopil se je v zlati pustinji neba...

Babica I-So je šla od nas.

(Dalje prih.)

Tole ugani!

*Travnik, mlaka,
glej ga spaka:
vsepovsodi,
v travi, vodi,
plava, skače,
glasno poje...
Veš — li, kdo je?
Ne uganeš mi drugače?
Znaj, zelene ima hlače.*

